

Kirurg oftalmolog dr. Vladimir Pfeifer

Dobro se počutiš, ko nekaj dobrega narediš. Ja, dobro se počutiš ...

Vladimir Pfeifer je že kot otrok spremljal delo svoje mame, ki je bila oftalmologinja. Spominja se, da se mu je zdelo nadvse zanimivo, ko je mama doma recimo vadila operacije na svinjskih očeh. Ko je končal srednjo šolo, se je odločil za zares – za medicino. Hotel je postati kirurg. »No, pa saj sem na oftalmologiji tudi kirurg. In zdi se mi, da je še lepša kirurgija kot katera koli druga,« se nasmehe kirurg oftalmolog dr. Vladimir Pfeifer.

Vito Avguštin

Foto: Mateja Jordovič

Po končani fakulteti je moral na služenje vojaškega roka, nato pa – zakon je bil takšen – je moral najprej tri leta delati v splošni medicini, ker je primanjkovalo splošnih zdravnikov. »Po treh letih pa sem se prijavil za specializacijo v oftalmologiji.«

Vam je bilo kdaj žal?
Ne, nikoli.

Svoje paciente v glavnem poznate, z njimi ste povezani ...

Ja – in to je zelo lepa povezava. S pacienti s kroničnimi boleznimi, pri katerih se zdravljenje nadaljuje, se vzpostavijo prav posebne povezave, vzpostavi se odnos. Tudi ko gre za zahtevnejše posege, na primer za operacije, kot je transplantacija roženice, ko morajo pacienti prihajati na kontrolne preglede, praktično živiš z njimi. Skoraj član družine ali osebni prijatelj si.

Se spomnite prvega pacienta ali prve operacije?

Spomnim se prve operacije sive mreže. Kolega Vidovič, naš oftalmolog tu v Ljubljani, mi je dal možnost, da sem operiral. Lepa izkušnja, moram reči. Hvaležen si, če te nekdo nekaj nauči in ti da možnost, da to delaš.

Imate očala. Kdo vas je pregledal?

Kar tu sem se sam pregledal. (Smeh) Jaz jih

Pfeiferju prestižna nagrada

Očesni kirurg Vladimir Pfeifer je na oftalmološkem kongresu Video Catarata Refrattiva v Milanu prejel prestižno Barraquerovo nagrado za prikaz svoje inovativne tehnike vstavitve umetne šarenice. Na očesni kliniki UKC Ljubljana je Pfeifer s to tehniko operiral že 12 bolnikov po hudih očesnih poškodbah ali prirojeni odsotnosti šarenice.

imam za blizu. Z leti pač to pride. Za daleč jih še ne rabim.

Zaupate zdravnikom?

Ja, absolutno.

Kje smo v primerjavi s sosednjimi državami?

V Sloveniji je oftalmologija zelo visoko, je zelo dobro razvita. Tudi kar zadeva materialna sredstva, recimo tudi zelo draga zdravila so zelo dostopna, oprema je tudi dobra. Mislim, da smo tehnološko, glede zdravljen in opreme, kar visoko.

Ampak vseeno vas, kot kaže, nekaj teži?

Ja. Nekaj le ne gre tako, kot bi moralo. Javno zdravstvo ... Če je denar, se sezida bolnišnico, če je denar, se kupi najboljšo opremo, ampak nekdo mora v tej bolnišnici s to opremo delati. Zidava je končana v letu ali dveh, oprema je kupljena v nekaj mesecih, tistega, ki bo tam delal, pa dobimo v petnajstih, dvajsetih letih. Sistem se velikokrat preveč mačehovsko obnaša do najboljših kadrov te države.

Kaj pa pacienti, tudi oni napredujejo v skrbi za svoje oči?

Mislim, da je zavedanje, da moraš nekaj narediti zase, vedno bolj prisotno. In mislim, da je naloga medijev prav to, da se več piše o zdravstvu, da se piše o zdravstvenih problemih ljudi. Da nekdo, ki se mu nenadoma spremeni vid, ne bo sedel doma in mislil, aha, še dva dni počakam, pa bom videl, če bo bolje. Takoj naj gre do zdravnika in zahteva, da ga pregleda tudi oftalmolog. Ja, zahtevati mora, mora se boriti zase.

Je problem tudi, da za težave z vidom ni značilna bolečina?

Velika težava. Recimo glavkom. Očesni tlak je lahko zvišan že deset let in pacient tega ne opazi. Če ne hodi na preventivne preglede, bo to zaznal šele, ko bo velik del njegovega vidnega potenciala že propadel.

Katere so sicer najpogostejše bolezni?

Ena najbolj zahrbtnih bolezni je prav omenjeni glavkom. Nujno bi bilo, da bi zato vsakogar pri okoli 40 letih napotili na preventivni pregled in mu izmerili očesni tlak. Najpozornejši pa morajo biti tisti, ki že imajo v družini tako bolezen.

Kaj pa ob nenadni spremembi?

Če je hitra sprememba, je treba takoj reagirati. Recimo da pride do odstopa mrežnice. Tu naredijo ljudje največ napak. Ali jim ne uspe priti v sistem – ker le pokličejo ambulanto in povedo, da vidijo slabše, pa jih sestra naroči za čez teden ali mesec. Zgodi pa se, da sploh ne gredo k zdravniku z najrazličnejšimi izgovori, češ, saj je že popoldne, bom šel jutri. No, naslednji dan je morda malo bolje, še dva dni počaka in škoda je tu.

Kakšni so znaki?

Pri odstopu mrežnice ali pri raztrganini mrežnice se nam nekaj zabliska in zdi se nam, da neke temne pike plavajo v vidnem polju.

To se ponavlja?

To se lahko zgodi večkrat, lahko pa samo enkrat. Najbolj nevarno je, če se nam zabliska po dnevi. To je znak za alarm.

Boli pa nič?

Ne, nič ne boli. Nekateri so rekli, sem mislil, da mi las nagaja in je v vidnem polju, pa me je motil in sem si ga stalno popravljal. Del vidnega polja začne tudi temneti.

Torej v tem primeru takoj k zdravniku?

Pri kakršni koli hitri, nenadni spremembi vida je pametno takoj obiskati zdravnika. Če pride pacient pravočasno, se da pomagati: enostaven poseg z laserjem in stvar je rešena. Če pa pacient čaka, pride do odstopa mrežnice. Pri nekaterih pride do nepopravljive škode v enem tednu, pri nekaterih pa že v enem dnevu. Z operacijo se ne da vedno popraviti vse škode, ki je nastala zaradi prepozne intervencije.

Torej glavkom in odstopanje mrežnice sta najnevarnejši obolenji?

Lahko se pojavi še kaj drugega, prav tako nevarnega, vendar druga obolenja niso tako pogosta. Zelo pogosta je na primer siva mreža, a ta ni nevarna. Leča pač postaja vedno manj prozorna in nekateri tega sploh ne opazijo. Ko si z roko zastre eno oko, opazi, da na drugo oko zelo slabo vidi. Večina misli, da se je to zgodilo v trenutku. Najpogostejša oblika je starostna siva mreža, ki se pojavi pri kar 90 odstotkih starejših od 65 let. Odstraniti jo je mogoče le z operacijo, ki sicer spada med najvarnejše in najpogostejše, saj se komplikacije pojavijo zgolj pri majhnem odstotku pacientov.

Kaj po operaciji, kako je z vidom?

Z vstavitvijo leče različnih dioptrij v oko, iz

VISMED® Od vseh najbolj podoben naravnim solzam!

VISMED

ilast
Edinstvena linija za veke

- Čistilni gel
- Sterilne čistilne krpice
- Krema

TRB CHEMEDICA
OPHTHALMIC LINE

Horus PHARMIA

Zastopa: Optimed d.o.o., Litostrojska 44c, 1000 Ljubljana

katerega med posegom odstranimo pacientovo naravno lečo, lahko v popolnosti korigiramo dioptrijo očesa. Tako lahko nekdo, ki je vse življenje nosil močna očala, po operaciji sive mreže živi popolnoma brez očal. Če v oko vstavimo lečo z enim samim žariščem in moč leče prilagodimo dolžini očesa ter lomni moči roženice, bo pacient po operaciji brez očal videl na daleč, če nima cilindra. Če ima roženični cilindar, astigmatizem, mu moramo med samo operacijo korigirati tudi ta cilindar s torično lečo in bo zopet brez očal za na daleč. Z vstavitvijo večžariščnih ali multifokalnih leč pa so pacienti lahko povsem brez očal po operaciji sive mreže ali odstranitvi prozorne leče. Takšne operacije so smiselne po štiridesetem letu starosti, pri mlajših pa se odločamo za vstavev fakičnih znotraj očesnih leč (lečo vstavimo med šarenico in že obstoječo lečo) ali za lasersko odpravo dioptrije.

Vsekakor je pred vsakim posegom potrebna obširna diagnostična obdelava in odločitev za najprimernejši poseg za odpravo dioptrije po meri pacienta, glede na njegove potrebe in glede na stanje očesa.

Kako lahko skrbimo za oči?

Če imamo dioptrijo, je smiselno, da se ne naprezamo preveč, ker lahko to povzroči glavobol. Primerno je, da med branjem vsake toliko časa pogled usmerimo v neko točko v daljavi, pravijo tudi, da je dobro, če pogledamo nekaj, kar je zelene barve. Naslednja težava so

Upanje za številne

Več kot dve uri trajajočo operacijo sta maja lani opravila prim. dr. Vladimir Pfeifer, eden najboljših očesnih kirurgov v Evropi, in oftalmologinja dr. Alja Črnej. Po nekaj mesecih spremljanja rezultatov posega pri bolniku so potrdili, da je bil poseg vstavitve umetne roženice uspešen. S tem so bolniku več kot 20 let po izgubi vida povrnili vid na enem očesu. Za paciente s poškodovano roženico in slabo prognozo za presaditev lahko bostonska keratoproteza pomeni novo okno v svet in v novo življenje.

suhe oči. To je ena od boleznih civilizacije in pride s starostjo, pogosteje pri ženskah. Tu so tudi razna kronična vnetja, ki jih ponavadi ne saniramo, češ, malo me peče, pa kaj. Pri vsaki stvari velja, da če se začne zdraviti pravočasno, so ti problemi veliko manjši.

Kaj je z očali za branje, ki se jih da v drogerijah dobiti za nekaj evrov?

Če je oseba zdrava in nima dioptrije za na daleč, ni po moje nič slabega, če si kupi takšna očala in z njimi bere. So čisto dovolj kakovostna, predvsem pa so veliko cenejša.

Kako pa je z branjem nasploh?

Čitati ni seveda nič narobe. Ni pa dobro, če imamo premočno svetlobo. Vedno je bolje vzeti očala za branje in čitati ob normalni svetlobi. Zelo pomembno se mi tudi zdi, da ima vsak dovolj spanja. Pomembno je namreč, da se oko spočije čez noč. Pomembna pa sta seveda tudi zdravo življenje in hrana.

Kdaj ste bili nazadnje na okulističnem pregledu?

Jaz vsak dan pogledam, če dobro vidim. (Smeh) Očesni tlak si izmerim dvakrat na leto.

Kot vem, še vedno prejmete čestitke z vsega sveta za transplantacijo roženice. To je bilo maja lani.

Pa je bilo kar prelomno dejanje ...

Zagotovo, za tega pacienta.

Pa za vas?

Ja za nas pa tudi. Prelomno ... Nekaj, kar smo dolgo študirali, smo spravili s pravim pacientom, s pravilnim pristopom do enega lepega rezultata.

To ste povedali v 17 sekundah. Koliko časa je trajala operacija?

Več kot dve uri.

Dali ste upanje, da se da rešiti problem, pa čeprav so težave strahovite ...

Da se rešiti, če je bolan samo en del očesa, drugi del pa zdrav. Tu gre za kemične poškodbe, ki vam lahko zelo spremenijo sprednji del očesa.

Kemične?

Apno. Z apnom je bilo veliko nesreč. No, kakor koli, če človeku kaj pade v oko, če ga peče, je bistveno, da gre in si oko spira z vodo. Spira z vodo zelo, zelo dolgo časa. Da spremeni pH in da škodljive snovi spere. Problem pri apnu je še, ker se lahko zavleče med oko in veznico in ker apno še dolgo deluje.

Pacienta s tako težavo ste vi rešili?

Pomagali smo mu, tako da zdaj kar solidno vidi. Ta pacient je imel mrežnico zdravo, sprednji segment je imel pa zaradi te poškodbe tako močno prizadet, da tudi očesa ni mogel

odpirati, ni pa imel problemov z očesnim tlakom - ta je bil normalen.

Se povečuje število ljudi, ki vidijo slabo?

Po mojem bodo naši otroci kmalu vsi dobili očala zaradi teh telefonov in tablic, zaradi neprestanega gledanja na blizu - to je škodljivo in pelje h kratkovidnosti. Premalo je iger zunaj, sproščanja. Sicer pa je dejstvo, da ljudje dalj časa živimo in z leti je več patologije, poleg tega smo bolj zahtevni, hočemo bolj jasno videti.

Kontaktne leče?

S kontaktnimi lečami so problemi zaradi možnosti roženičnih razjed. Te so posledica slabše higiene, lahko tudi infekcije - bakterija pride na lečo, ki jo da pacient na oko in potem lahko pride do problemov. Ameba je najhujša, zelo težko se je rešiti in včasih je potrebna celo transplantacija roženice. Problem je, ker se jo težko odkrije. Če se jo odkrije v štirinajstih dneh, potem se to da pozdraviti.

Kako da so cene operacij tako različne?

Takole bi rekel. Najprej - lahko nekdo nastavi ceno 2000 evrov za operacijo in takoj ponudi popust 1000 evrov. Lahko pa vam kar v štartu pove, da je cena 1000 evrov, brez popusta. Ja, najbolj je pomembno, koliko bo vse skupaj stalo na koncu. Dejstvo, ki ga moram poudariti, pa je tudi, da opravljajo slovenski oftalmologi operacije izredno kakovostno.

Bolj kot na primer na Hrvaškem?

Saj ne rečem, poznam nekaj zelo dobrih oftalmologov, vendar so v povprečju slabši kot pri nas, pa najsi gre za državne bolnišnice ali zasebne klinike. Slabši glede opreme, glede materialov, ki jih uporabljajo. So pa res zelo prisotni v medijih oziroma v oglasih. Konec koncev pa so cene, ko vse sešteješ, kar zelo podobne na obeh straneh meje.

Ste trmast?

Rad pridem do cilja. Temu ne bi rekel trma. Jaz bi rekel, da sem vztrajen.

Doktor 24

K L I N I K A

Klinika Doktor 24 d.o.o.,
Savska cesta 3, Ljubljana

OPTIKA DOKTOR 24

Sončna očala brezplačno*
ob nakupu korekcijskih očal

ob DNEVU ŽENA in
MUČENIKOV

*velja na dan 8. in 9. marec 2018
za določene modele sončnih očal

Naročanje in informacije 24/7:

0820 08240

narocanje@doktor24.si

www.doktor24.si

Imate kakšen konjiček, živite zdravo?

Smučam, plavam, jadram. Včasih sem zbiral znamke, vendar sem to opustil zaradi pomanjkanja časa. Pa rad letim, z jadralnimi in motornimi letali. Gre bolj za aktivnosti, pri katerih si odvisen od sebe. Se ne moreš kregati na druge. (Nasmeh)

Na katero stvar ste najbolj ponosni?

Najbrž je družina tisto, na kar sem najbolj ponosen. Odnos, vzdušje, kakovost življenja, odnos do vsega. Po moje je to največ vredno. Pri delu pa ... Zelo dober občutek je, če se pri nekem pacientu znajdeš pred velikim, zapletenim problemom, a se na koncu izteče tako, da ta oseba dobro vidi. To je najlepše. Se dobro počutiš. Da nekaj dobrega narediš.

Doktor 24

K L I N I K A

Klinika Doktor 24 d.o.o.,
Savska cesta 3, Ljubljana

Očesna ambulanta

10 % nižja cena

za celovit pregled pri specialistu okulistu
(očesni tlak, očesno ozadje, vidna ostrina ...)

Pregled okulista BREZPLAČNO
ob nakupu korekcijskih očal
v Optiki Doktor 24

Naročanje in informacije 24/7:

0820 08240

narocanje@doktor24.si

www.doktor24.si

Da bo dostop do preventivnih pregledov lažji, nudimo nižjo ceno vsem, ki se boste naročili do 30. aprila 2018 in povedali, da ste za pregled izvedeli v reviji Doktor 24.

DIAGNOSTIČNI LABORATORIJ

adrialab
synlab laboratorij
ČLAN SKUPINE SYNLAB

www.synlab.si LJ 01/436 0023 CE 03/492 3110 MB 031/778 444 laboratorij@adrialab.si

PRIČAKUJEMO VAS NA TREH LOKACIJAH

LJUBLJANA, ŠESTOVA ULICA 2 **NOVO**

CELJE, VODNIKOVA ULICA 3

MARIBOR, ŽELEZNIKOVA ULICA 4 **NOVO**